

ROCZNA ANALIZA STANU GOSPDARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI GMINY

Grodzisk Mazowiecki

za 2018 r.

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi
w gminie Grodzisk Mazowiecki za 2018 rok

Spis treści

1	WSTĘP.....	3
1.1	Cel i zakres opracowania.....	3
2	Podstawowe informacje charakteryzujące obszar gminy Grodzisk Mazowiecki w tym liczba mieszkańców gminy Grodzisk Mazowiecki.....	4
3	Charakterystyka prowadzonej gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Grodziska Mazowieckiego.....	5
3.1	Źródła powstawania odpadów komunalnych.	5
3.2	Ogólna charakterystyka obowiązującego prawa w 2018 r. na terenie Grodziska Mazowieckiego oraz w powiecie grodzkim.....	5
3.3	Zasady funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki.....	6
4	Wskaźniki odzysku oraz poziomy ograniczenia składowania odpadów ulegających biodegradacji wynikające z unormowań prawnych.....	12
4.1	Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.....	12
4.2	Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.	14
5	Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki w roku 2018, w tym osiągnięty poziom redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania. 17	
5.1	Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, odebranych z terenu gminy Grodziska Mazowieckiego w roku 2018.....	17
6	Poziom redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w roku 2018 r.	26
7	Ilość selektywnie zbieranych odpadów komunalnych z terenu gminy oraz osiągnięty poziom recyklingu i ponownego użycia	27
8	Prognoza ilości wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie Grodziska Mazowieckiego. ..	29
9	Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.	30
10	Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.	31

11	Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.....	32
12	Liczba mieszkańców oraz liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych, w imieniu których gmina powinna podjąć działania na rzecz zorganizowania takiego odbioru.	33
13	Planowane zmiany w gospodarce odpadami na terenie Gminy Grodzisk Mazowiecki w 2019 r.	33

1 WSTĘP

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi dla gminy Grodzisk Mazowiecki stanowi wypełnienie postanowień art. 3 ust 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1454, z późn. zm.). Analiza określa stan gospodarki odpadami komunalnymi, dokonuje oceny możliwości technicznych i organizacyjnych w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z obszaru Gminy Grodzisk Mazowiecki.

1.1 Cel i zakres opracowania

Celem niniejszej analizy jest ocena stanu gospodarki odpadami komunalnymi dla Gminy Grodzisk Mazowiecki w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Podstawą sporządzenia niniejszej analizy jest obowiązek wynikający z art. 3 ust 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zakres analizy stanowi wypełnienie art. 9tb ust. 1, który wymaga, aby analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmowała w szczególności:

- 1) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Dane statystyczne do sporządzenia analizy pochodzą ze sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzonego przez gminę, na podstawie art. 9q ust. 1 i 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przedkładanego marszałkowi województwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy.

2 Podstawowe informacje charakteryzujące obszar gminy Grodzisk Mazowiecki w tym liczba mieszkańców gminy Grodzisk Mazowiecki

Gmina Grodzisk Mazowiecki położona jest w centralnej Polsce, na południowy-zachód od Warszawy. Gmina zajmuje powierzchnię 107 km², w skład której wchodzi: miasto Grodzisk Mazowiecki (1 319 ha) oraz 35 wsi.

Teren gminy należy do obszarów silnie zurbanizowanych. Najistotniejsze znaczenie dla rozwoju miasta ma poprowadzenie przez teren gminy przebiegu autostrady A2 Berlin - Moskwa. W odległości 4 km na północ od centrum Grodziska znajduje się węzeł zjazdowy.

Ogólna liczba ludności gminy wynosi 43 764 (stan na 31.12.2017r.), w tym mieszkańcy miasta – 28732 osób, oraz mieszkańcy terenów wiejskich - 15032 osób. Gęstość zaludnienia wynosi 409 osób/km².

Na terenie gminy można wyróżnić obszary charakteryzujące się różnymi funkcjami. Grodzisk Mazowiecki stanowi centrum aktywności gospodarczej powiatu grodziskiego, gdzie zlokalizowana jest największa liczba podmiotów gospodarczych, w tym także zakładów przemysłowych. Grodzisk Mazowiecki stanowi ważną funkcję mieszkalną – w tym zaplecza mieszkaniowego dla osób pracujących w Warszawie oraz funkcję rekreacyjno – wypoczynkową. Gmina odnotowuje coroczny wzrost zainteresowania zamieszkaniem na terenie gminy, co potwierdzają dane statystyczne z ostatnich lat. Stale wzrasta liczba napływowych mieszkańców, w tym liczba wydawanych pozwoleń na budowę.

Największym priorytetem inwestycyjnym dla władz Grodziska jest rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej. Co roku ok. 30 % budżetu gminy przeznaczone jest na sukcesywne uzbrajanie terenów, budowę i modernizację dróg oraz rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. 86 % mieszkańców gminy korzysta z sieci wodociągowej, a prawie 60 % z sieci kanalizacyjnej.

Z punktu widzenia gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Grodzisk Mazowiecki głównym źródłem powstawania odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe. Tego

rodzaju odpady powstają również w miejscach prowadzenia działalności produkcyjnej oraz usługowej.

3 Charakterystyka prowadzonej gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Grodziska Mazowieckiego

3.1 Źródła powstawania odpadów komunalnych.

W myśl ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach, odpady komunalne zostały zdefiniowane jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Ponadto, zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszonymi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości.

Odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: obiekty użyteczności publicznej (szpitale, szkoły) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, targowiska, usługi). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych i zieleni miejskiej.

3.2 Ogólna charakterystyka obowiązującego prawa w 2018 r. na terenie Grodziska Mazowieckiego oraz w powiecie grodzkim.

W roku 2018 na terenie województwa mazowieckiego nie obowiązywał wojewódzki plan gospodarki odpadami za sprawą rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 stycznia 2017 r. (LEX-I.4131.15.2017), zgodnie z którym Wojewoda Mazowiecki stwierdził nieważność uchwały nr 209/16 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2022 wraz z załącznikami i uchwały Nr 210/16 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2022. Dopiero w 22 stycznia 2019 r. Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę Nr 3/19 w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024 (PGO WM 2024) oraz uchwałę nr 4/19 w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024. W związku z tym na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki obowiązywały ogólne wytyczne wynikające z

ustawy o odpadach oraz z uchwały nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022 (M.P. z 2016 r. poz. 784).

W ramach obowiązującego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, zmieszane odpady komunalne, pozostałości z sortowania przeznaczonych do składowania oraz odpady zielone mogą być przetwarzane wyłącznie w regionalnych lub ponadregionalnych instalacjach do przetwarzania odpadów lub instalacjach zastępczych. Regionalną instalacją do przetwarzania odpadów komunalnych jest zakład zagospodarowania odpadów, o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkanego co najmniej przez 120 tys. mieszkańców, spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, lub technologii, o której mowa w art. 143 tej ustawy, w tym wykorzystujący nowe dostępne technologie przetwarzania odpadów lub zapewniający:

- 1) mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielenie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku, lub
- 2) przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzanie z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin, spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych, lub materiału po procesie kompostowania lub fermentacji dopuszczonego do odzysku w procesie odzysku R10, spełniającego wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 30 ust. 4, lub
- 3) składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres nie krótszy niż 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Ponadregionalną instalacją do przetwarzania odpadów komunalnych jest spalarnia odpadów komunalnych o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych zebranych z obszaru zamieszkanego co najmniej przez 500 tys. mieszkańców, spełniająca wymagania najlepszej dostępnej techniki.

3.3 Zasady funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki

Rok 2018 był kolejnym rokiem obowiązywania systemu zarządzania gospodarką odpadami na terenie gminy opartego na wnoszonych przez właścicieli nieruchomości opłatach za

odbiór i zagospodarowanie odpadów oraz świadczonych usług w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów przez wykonawcę wyłonionego w drodze przetargu. Obowiązujący system prawny dał możliwość wyposażania nieruchomości w pojemniki, kontenery i worki do gromadzenia odpadów komunalnych, zobowiązał do utworzenia punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Właściciele zostali natomiast zobowiązani do wnoszenia opłat za odbieranie i zagospodarowanie odpadów, co stanowi pełną realizację zasady „zanieczyszczający płaci”.

System gospodarowania odpadami na terenie gminy w 2018 r. zakładał odbieranie odpadów komunalnych segregowanych w podziale na trzy frakcje: szkło, frakcja surowcowa, oraz reszta tzw. odpady zmieszane pozostałe po segregacji. Do worków/pojemników na szkło umieszcza się szkło białe i kolorowe bez nakrętek. Frakcja surowcowa to odpady papieru, metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe. Odpady zmieszane czyli to co pozostanie po dokonaniu wstępnej segregacji u źródła tj. po wydzieleniu z odpadów powyższych grup materiałowych umieszcza się w pojemniku na odpady zmieszane.

System odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości przewiduje regularny odbiór według następującego schematu

1. Odpady zmieszane raz na dwa tygodnie.
2. Odpady posegregowane raz na dwa tygodnie.
3. W przypadku mieszkańców zabudowy wielolokalowej czyli tzw. bloków:
 - odpady zmieszane nie rzadziej niż 2 razy na tydzień, a w przypadku mieszkańców Grodzkiej Spółdzielni Mieszkaniowej nie rzadziej niż 5 razy w tygodniu,
 - odpady posegregowane nie rzadziej niż 1 raz w tygodniu.

Miasto Grodzisk Mazowiecki zostało podzielone na 10 rejonów:

Rejon 1 obejmuje ulice: Bankowa, Bulwar, Chlewińska, Floriańska, Graniczna, Korfantego, Kraszewskiego, Lawendowa, Łączna, Mała, Mokra, Narutowicza, Niecała, Nowy Grodzisk, Ogrodowa, Okrzei, Ordona, Poniatowskiego, Przemysłowa, Przeskok, Rolna, Różana, Rumiankowa, Rzeczna, Sobieskiego, Storczykowa, Szerwoka, Szwedzka, Szwoleżerów, Śląska, Średnia, Świeża, Teodory, Ułańska, Zachodnia, Zajęcza, Zielony Rynek, Ziemiańska

Rejon 2 obejmuje ulice: 17 Stycznia, 1 Maja, 11 Listopada, Bałtycka, Bartniaka, Bojanka, Fabryczna, Harcerska, Hynka, Kierłańczyków, Kilińskiego, Kmicica, Konspiracji, Kościuszki, Kowalska, Krótka, Krupińskiego, Limanowskiego, Lipowa, Lutniana, Obrońców Getta, Okólickiego, Parkowa, Piłsudskiego, Pl. Króla Zygmunta, Pl. Wolności, Sienkiewicza, Składowa, Skłodowskiej-Curie, Spiska, Spółdzielcza, Stawowa, Strażacka, Szpakowskiego, Tokarzewskiego, Wiśniowa, Zondka, Żwirki I Wigury, Żytunia

Rejon 3 obejmuje ulice: 3 Maja , Arciszewskiego, Armii Krajowej, Asnyka, Baczyńskiego, Bairda, Bołtucia, Czeremchowa, Deotymy, Dworska, Działkowa, Forsycji, Gimnazjalna, Godebskiego, Jaśminowa, Kochanowskiego, Kołtysanki, Kopernika, Krasnali, Kredytowa, Leszczynowa, Licealna, Mickiewicza, Milanowska, Młoska, Moniuszki, Obrońców Pokoju, Orzeszkowej, Osieckiej, P. Skargi, Padarewskiego, Przejazdowa, Ruczaj, Skromna, Syrokomli, Szczerkowskiego, Szkolna, Westfala, Wiklinowa, Wyspiańskiego

Rejon 4 obejmuje ulice: Akacyjowa , Al.Mokronoskich, Armii Polskiej, Bema, Bliska, Bociania, Chałubińskiego, Cicha, Daleka, Dolna, E.Plater, Gołębia, Grunwaldzka, Kłopot, Kołłątaja, Kościelna, Krokusów, Kwiatowa, Lelewela, Mochnackiego, Montwiłła, Nadrzeczna, Niemcewicz, Nowa, Olszowa, Orkana, Pastelowa, Purpurowa, Sadowa, Skrajna, Spokojna, Sportowa, Sprawna, Staszica, Stolarska, Szarotki, Waryńskiego, Wólczyńska, Wysockiego, Zagaje, Zakątek, Zaścianek, Żwirowa

Rejon 5 obejmuje ulice: Andersa , Batorego, Chrobrego, Dąbrowskiego, Dąbrówki, Kaliska, Kielecka, Kleeberga, Grota Roweckiego, St.Maczka, Mieszka I, Na Groble, Pańska, Piękna, Przodowników Pracy, Radomska, Robotnicza, Siedlecka, Sikorskiego, Ślusarska, Tarnowska, Toruńska, Warszawska, Wiewiórek, Wioślarska

Rejon 6 obejmuje ulice: Bartnicza , Baśniowa, Chełmińska, Czeska, Górna, Grzybowa, Jelenia, Jeżynowa, Kasprowicza, Kaszubska, Knapskiego, Krasickiego, Krasieńskiego, Kurpiowska, Leśna, Łowcza, Mazurska, Myśliwska, Nadarzyńska, Orłąt, Piaskowa, Podgórna, Przystankowa, Słoneczna, Tkacka, Tylina, Warmińska, Wiejska

Rejon 7 obejmuje ulice: Braci Okuniów, Brzozowa, Chłapowskiego, Dębowa, Grodzka, Jordanowicka, Kadowska, Kosińskiego, Na Laski, Okrężna, Piaszczysta, Prądyńskiego, Pułaskiego, Reja, Rembeka, Sienna, Sokola, Sułkowskiego, Umińskiego, Wielopolskiego, Wysoka

Rejon 8 obejmuje ulice: Bojasińskiego, Chłopickiego, Chopina, Chodkiewicza, Czarnieckiego, Dygasińskiego, Grabowa, Dwernickiego J., Konopnickiej, Królewska, Książęca, Miła, Ossolińskiego, Radiowa, Reymonta, Rzemieślnicza, Sowińskiego, Zamoyskiego, Żółkiewskiego

Rejon 9 obejmuje ulice: Borówkowa, Brzoskwiniowa, Cieszyńska, Chełmońskiego, Chrzanowska, Czapli, Czereśniowa, Cyraneczki, Dereniowa, Fałata, Fredry, Garbarska, Głogowa, Gliniana, Grottgera, Jagodowa, Jarzębinowa, Jaworowa, Kasztanowa, Kresowa, Langiewicz, Makowskiego, Malczewskiego, Malinowa, Mariańska, Matejki, Morełowa, Mostowa, Nieduża, Niska, Plantowa, Polna, Porzeczkowa, Poziomkowa, Pusta, Rokiciańska, Rozkoszna, Rybitwy, Rybna, Sielska, Skarbka, Słonecznikowa, Słowackiego, Spadowa, Stalowa, Towarowa, Transportowa, Traugutta, Wesoła, Wierzbowa, Willowa, Wygodna, Zielona, Żurawia, Żeromskiego, Żulińskiego, Żydowska, Żyrardowska

Rejon 10 obejmuje ulice: Augustowska, Białoostocka, Buczynowa, Cegielniana, Jesionowa, Kijowska, Klonowa, Litewska, Lubelska, Lwowska, Łowicka, Modrzewiowa, Okólna,

Olsztyńska, Owocowa, Paryska, Płocka, Praska, Prosta, Sieradzka, Suwalska, Szczęsna, Świerkowa, Radońska, Rusałki, Teligi L., Topolowa, Wieluńska, Wileńska, Włocławska, Zacisze

Obszary wiejskie zostały podzielone według lokalizacji i obejmują następujące miejscowości:

Rejon 11 obejmuje miejscowości: Opypy, Szczęsne

Rejon 12 obejmuje miejscowości: Książenice, Urszulin

Rejon 13 obejmuje miejscowości: Kady, Kozery, Wólka Grodziska, Nowe Kozery

Rejon 14 obejmuje miejscowości: Kałęczyn, Chlebnia, Zabłotnia, Kraśnicza Wola, Izdebno Kościelne, Izdebno Nowe

Rejon 15 obejmuje miejscowości: Kłudzienko, Żuków, Tłuste, Nowe Kłudno, Stare Kłudno, Adamów, Marynin

Rejon 16 obejmuje miejscowości: Czarny Las, Mościska, Makówka, Wężyk

Rejon 17 obejmuje miejscowości: Zapole, Radonie, Adamowizna

Rejon 18 obejmuje miejscowości: Natolin, Chrzanów Mały, Chrzanów Duży

Rejon 19 obejmuje miejscowości: Janinów, Władków, Kozerki

Rejon 20 obejmuje miejscowości: Odrano Wola

Na koniec roku 2018 było wpisanych do Rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości 23 podmioty uprawnione do odbioru stałych odpadów komunalnych. Są to:

1. JARPER Sp. z o. o Kolonia Warszawska Al. Krakowska 108 a 05-552 Wólka Kosowska
2. P.U. HETMAN Sp. z o. o Al. Krakowska 110/114 00-971 Warszawa
3. BYŚ Wojciech Byśkiniewicz ul. Arkuszowa 43, 01-934 Warszawa
4. TONSMEIER Centrum Sp. z o. o, ul. Łąkoszyńska 127, 99 - 300 Kutno
5. SIR COM Wywóz Nieczystości Płynnych i Stałych Stanisław Zajączkowski, ul. Krasickiego 65, 05-500 Nowa Iwiczna
6. Miejski Zakład Oczyszczania w Pruszkowie Sp. z o. o ul. Stefana Bryły 6, 05-800 Pruszków
7. Zakład Gospodarki Komunalnej w Grodzisku Mazowieckim Sp. z o. o ul. Sportowa 29

8. ZIEMIA POLSKA Sp. z o. o, ul. Lipowa 5, 05-860 Płochocin
9. MPK Sp. z o.o, ul. Kołobrzeska 5, 07-401 Ostrołęka
10. SITA POLSKA SP. Z O.O UL. ZAWODZIE 5, 02-981 WARSZAWA
11. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Żyrardów” Sp. z o. o. ul. Czysta 5, 96-300 Żyrardów
12. REMONDIS Sp. z o.o. ul. Zawodzie 16 02-981 Warszawa
13. A.S.A Eko Polska Sp. z o. o w Zabrze ul. Lecha 10 41-800 Zabrze
14. Aminex Sp. z o.o. Wólka Grodziska 33 05-825 Grodzisk Mazowiecki
15. Eko Hetman Sp. z o. o ul. Turystyczna 50,05-830 Nadarzyn
16. FIRST RECYCLING Sp. z o. o, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa Oddział w Warszawie przy ul. Bardowskiego 4, 03-888 Warszawa.
17. P.P.H.U. LEKARO Jolanta Zagórska Wola Ducka70 A, 05-408 Glinianka.
18. TERRA RECYCLING, Ul. Traugutta 42, 05-825 Grodzisk Mazowiecki
19. EKOIMPEX, ul. Montwiłła 12, 05-825 Grodzisk Mazowiecki
20. KOMA Marcin Robert Piechcin ul. Pedagogów 19,05-311 Dębe Wielkie
21. P.W. ANDA Łukasz Jaworski ul. Łąki 58, 05-870 Błonie
22. Agencja Ochrony Środowiska EKOPARK ul. Gen. Okulickiego 4, 05-500 Piaseczno.
23. STENA RECYCLING SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ, ul. Ogrodowa 58, 00 - 876 WARSZAWA

W ramach wykonania obowiązku ustawowego w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi gmina zawiera umowę z przedsiębiorcami na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z obszaru gminy w roku 2018 świadczyła firma JARPER Sp. z o.o.

Zgodnie z Uchwałą Nr 594/2013 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 28 sierpnia 2013 r. została ustalona stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i wynosiła 9,80 zł od osoby miesięcznie za selektywną zbiórkę odpadów oraz 17 zł w przypadku osób niesegregujących. Przewidziano ponadto, dla rodzin wielodzietnych (posiadających kartę Dużej Rodziny 3+ lub 4+) ulgę w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynoszącą:

- 25% zniżki w przypadku rodzin mających na utrzymaniu troje dzieci

- 50% zniżki w przypadku rodzin mających na utrzymaniu czworo i więcej dzieci.

W analizowanym 2018 r. odpady komunalne odbierane były od właścicieli nieruchomości na podstawie umów cywilno-prawnych – dotyczyło to właścicieli nieruchomości niezamieszkałych – oraz na podstawie opłaty wnoszonej na rzecz gminy – w przypadku nieruchomości zamieszkałych.

Odpady komunalne (z wyjątkiem odpadów ulegających biodegradacji) wytworzone w roku 2018 na obszarze gminy Grodzisk Mazowiecki zostały przekazane do następujących instalacji lub podmiotów posiadających odpowiednie decyzje administracyjne na terenie kraju.

1. P.U. Hetman Sp. z o.o. Zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. Turystyczna 38, 05-830 Nadarzyn;
2. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, Lubochnia-Górki 68/74, 97-217 Lubochnia;
3. ZGK w Grodzisku Mazowieckim Sp. z o.o. Składowisko odpadów Chrzanów Duży 15A, 05-825 Chrzanów Duży;
4. Terra Recykling Sp. z o.o., Zakład przetwarzania ul. Traugutta 42, 05-825 Grodzisk Mazowiecki;
5. Arcelor Mittal Warszawa Sp. z o.o. Instalacja do wytopu metali w piecu łukowym ul. Kasprowicza 132, 01-949 Warszawa;
6. RIPOK Zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych MZO Pruszków, ul. S.Bryły 6, 05-800 Pruszków;
7. BYŚ Wojciech Byśkiniewicz, instalacja do mechaniczno biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, ul. Wólczyńska 249, 01-934 Warszawa;
8. Jarper Sp. z o.o. Sortownia odpadów komunalnych Kolonia Warszawska Al. Krakowska 108A, 05-552 Wólka Kosowska;
9. Zakład Gospodarki Komunalnej w Grodzisku Mazowieckim Sp. z o.o. Składowisko odpadów, Chrzanów Duży 15A, 05-825 Chrzanów Duży;
10. ZUOK Spytkowo instalacja regionalna, Spytkowo 69, 11-500 Giżycko;
11. P.U. Hetman Sp. z o.o. Zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. Turystyczna 38, 05-830 Nadarzyn.

Odpady komunalne ulegające biodegradacji zostały przekazane:

1. Stora Enso Poland S.A. Instalacja do produkcji mas włóknistych i papieru Al., Wojska Polskiego 21, Ostrołęka;
2. RIPOK Zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych MZO Pruszków, ul. S.Bryły 6, 05-800 Pruszków;
3. BYŚ Wojciech Byśkiniewicz, instalacja do mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych ul. Wólczyńska 249, 01-934 Warszawa;
4. MONDI Świecie S.A. papiernia, ul. Bydgoska 1, 86-100 Świecie;
5. EnergoRecykling Gospodarka Odpadami Krzysztof Jarzecki, ul. Fabryczna 1, 97-371 Wola Krzysztoporska;
6. Zebra Recykling Sp. z o.o. Kompostownia odpadów zielonych, ul. Chemiczna 8, 96-500 Sochaczew;
7. PN-WMS Sp. z o.o. Kompostownia odpadów zielonych Międzyłże 1, 05-326 Poświętne.

4 Wskaźniki odzysku oraz poziomy ograniczenia składowania odpadów ulegających biodegradacji wynikające z unormowań prawnych

4.1 Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Od roku 2017 obowiązuje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. 2017 poz. 2412). Rozporządzenie określa poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, które gmina jest obowiązana osiągnąć w poszczególnych latach oraz sposób obliczania poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Zgodnie z postanowieniami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach gminy są obowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

- 1) do dnia 16 lipca 2013 r. – do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- 2) do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

– w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

W roku 2018 dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania nie mógł być wyższy niż 40% w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Do odpadów ulegających biodegradacji zalicza się:

20 01 01 (papier i tektura),

20 01 08 (odpady kuchenne ulegające biodegradacji),

20 01 10 (odzież) – w 50%,

20 01 11 (tekstylija) – w 50%,

20 01 25 (oleje i tłuszcze jadalne),

20 01 38 (drewno inne niż wymienione w 20 01 37) – w 50%,

20 02 01 (odpady ulegające biodegradacji),

20 03 02 (odpady z targowisk),

15 01 01 (opakowania z papieru i tektury),

15 01 03 (opakowania z drewna),

15 01 05 (opakowania wielomateriałowe) – w 40%,

ex 15 01 06 (zmieszane odpady opakowaniowe) w części zawierającej papier, tekturę, drewno i tekstylija z włókien naturalnych – w 50%,

ex 15 01 09 (opakowania z tekstyliów) z włókien naturalnych – w 50%,

19 12 01 (papier i tektura),

19 12 07 (drewno inne niż wymienione w 19 12 06) – w 50%,

19 12 08 (tekstylija) – w 50%;

A także odpady o kodzie 19 12 12 zgodnie z przeliczeniem wynikającym z rozporządzenia.

Powyższy skład morfologiczny posłużył do obliczenia, w dalszej części niniejszej Analizy, poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku rozliczeniowym 2018, według wzoru z rozporządzenia.

Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji z obszaru danej gminy (Grodzisk Mazowiecki), przekazanych do składowania, stanowi sumę ilości poszczególnych rodzajów odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania, tj. również odpadów

komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 i pozostałości po ich sortowaniu o kodzie 19 12 12, jeżeli przekazane zostały do składowania, oraz odpadów zebranych w sposób selektywny – przy uwzględnieniu procentowego udziału frakcji ulegającej biodegradacji w ogólnej masie tego rodzaju odpadu, określonego w Rozporządzeniu.

W 2018 r. wytworzone na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki zmieszane odpady komunalne o kodzie 20 03 01 w całości zostały przekazane do przetwarzania w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania i skierowane do następujących instalacji:

1. P.U. Hetman Sp. z o.o. Zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ul. Turystyczna 38, 05-830 Nadarzyn
2. RIPOK Zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych MZO Pruszków, ul. S.Bryły 6, 05-800 Pruszków
3. BYŚ Wojciech Byśkiniewicz, instalacja do mechaniczno biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, ul. Wólczyńska 249, 01-934 Warszawa
4. Jarper Sp. z o.o. Sortownia odpadów komunalnych Kolonia Warszawska Al. Krakowska 108A, 05-552 Wólka Kosowska

Zgodnie ze złożonymi sprawozdaniami podmiotów odbierających odpady komunalne pozostałości po przetworzeniu zostały skierowane do następujących instalacji:

1. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, ul. Przejazdowa, 05-800 Pruszków
2. Amest Otwock Sp. z o.o., Składowisko w Świerku
3. NOVAGO Sp. z o.o. Uniszki Cegielnia 32A, 06-513 Wieczfnia Kościelna

Całkowita ilość odpadów powstałych po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych sklasyfikowanych pod kodem 19 05 99 i przekazanych do składowania wyniosła 28,323 Mg. Pozostałe rodzaje odpadów ulegających biodegradacji nie były składowane.

4.2 Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Obowiązującym do wyliczenia za rok 2018 poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych było rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych

frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2167). Zgodnie z rozporządzeniem poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych w roku 2018 wynosiły:

- papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło – 30%,
- inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe – 50%.

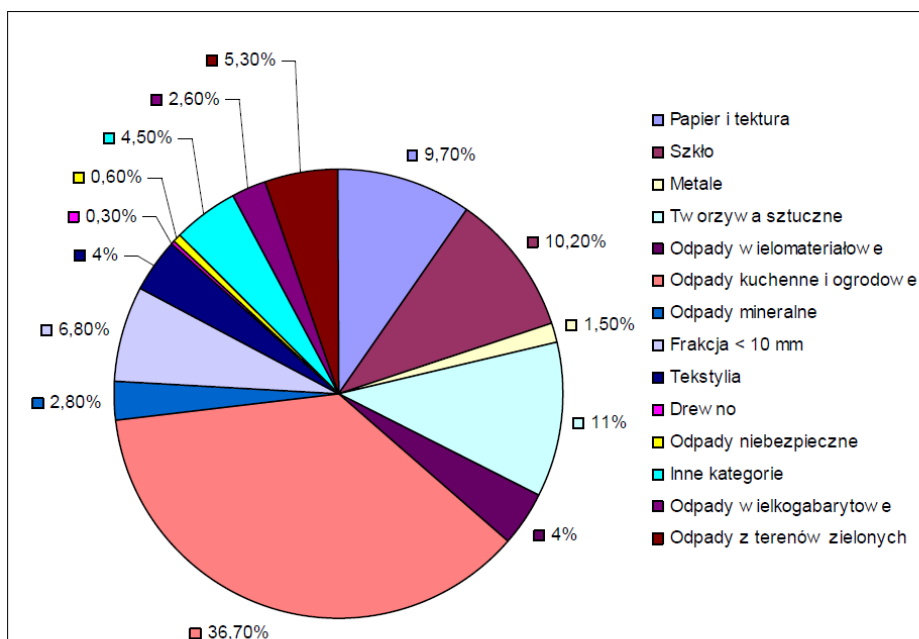
Poziomy przewidziane do osiągnięcia w poszczególnych latach w ww. Rozporządzeniu uwzględnia tabela Nr 1 i 2.

Tabela 1. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (załącznik do ww. rozporządzenia)

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]								
	2012r	2013r	2014r	2015r	2016r	2017r	2018r	2019r	2020r
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło ¹	10	12	14	16	18	20	30	40	50

1) Poziomy są liczone łącznie dla wszystkich podanych frakcji odpadów komunalnych

Na potrzeby dokonania wyliczeń wg wzoru, określonego w rozporządzeniu, poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, wyrażonego w %, zastosowana została wartość z Krajowego Planu Gospodarki Odpadami, gdzie łączny udział tych frakcji określono dla miast liczących poniżej 50 tys. mieszkańców na poziomie, Umpmts = 36,4%.

Rysunek 2. Skład morfologiczny odpadów komunalnych wytworzonych w małych miastach, to jest miastach liczących poniżej 50 tys. mieszkańców, w których mieszka 9,11 mln mieszkańców kraju (23,89%). Źródło: Jędrzak A. Analiza dotycząca ilości wytwarzanych oraz zagospodarowanych odpadów ulegających biodegradacji, Zielona Góra, 2010 r.

Wymagane poziomy odzysku odpadów budowlanych i remontowych określone w Rozporządzeniu, zawiera poniższa tabela. Osiągane wskaźniki są wyliczane na podstawie sprawozdań otrzymywanych od firm odbierających od właścicieli nieruchomości odpady komunalne oraz wyników zbiórki w ramach funkcjonowania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Tabela 2. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (załącznik do ww. rozporządzenia)

	Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami [%]								
	2012r	2013r	2014r	2015r	2016r	2017r	2018r	2019r	2020r
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	30	36	38	40	42	45	50	60	70

5 Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki w roku 2018, w tym osiągnięty poziom redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

Ilości odpadów podane w niniejszej Analizie zostały wyliczone na podstawie otrzymanych półrocznych sprawozdań od firm odbierających odpady komunalne oraz na podstawie wyników zbiórki odpadów w ramach prowadzonego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, a także podmiotów prowadzących zbieranie odpadów.

5.1 Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, odebranych z terenu gminy Grodziska Mazowieckiego w roku 2018.

Z terenu gminy Grodzisk Mazowiecki w roku 2018 odebrano i zebrano ogółem wszystkich rodzajów odpadów 26966,935 tj. o ponad 1 tys. ton odpadów więcej w porównaniu z rokiem 2017. Na ilość odpadów komunalnych składało się m.in. 17382,483 Mg zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01, odpadów budowlanych 2038,758. Odebrano selektywnie zebranych 1358,248 Mg odpadów opakowaniowych z grupy 15, przy czym do recyklingu materiałowego przekazano 2610,628 Mg odpadów stanowiących źródło surowców tj. metali, papieru, tworzyw sztucznych i szkła. Dane oznaczają, że znacząca ilość z połowy odpadów przekazanych do recyklingu pochodziła z sortowania zmieszanych odpadów opakowaniowych.

Szczegółowe dane dotyczące ilości odebranych odpadów komunalnych z terenu Grodziska Mazowieckiego wraz ze sposobem ich zagospodarowania określa tabela Nr 3,4 oraz 5.

Tabela 3. Informacja o odebranych odpadach komunalnych z terenu gminy Grodzisk Mazowiecki w 2018 r.

Kod odpadów ⁶⁾	Rodzaj odpadów ⁶⁾	Masa odebranych odpadów komunalnych ⁷⁾ [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	1077,338
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	440,403
15 01 04	Opakowania z metali	183,170
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	1328,403

15 01 07	Opakowania ze szkła	714,319
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	789,630
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	301,748
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	10,639
20 01 13*	Rozpuszczalniki	0,200
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	4,538
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	6,105
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,950
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,073
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki ⁵⁾	5,740
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	16,500
20 01 40	Metale	0,133
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1703,480
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	17382,483
20 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów	288,000
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	762,940
16 01 03	Zużyte opony	65,070
SUMA		25081,862
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych		23990,484
Łączna masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych		1091,378

Tabela 4. Sposób zagospodarowania odpadów komunalnych w 2018 r. z wyjątkiem odpadów ulegających biodegradacji

Kod odpadów ⁶⁾	Rodzaj odpadów ⁶⁾	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania ⁷⁾ [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych ¹⁰⁾	Nazwa instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Adres instalacji ¹¹⁾
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	2,530	R12	RIPOK Zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych MZO Pruszków	ul. S.Bryły 6, 05-800 Pruszków
		3,320	R12	BYŚ Wojciech Byśkiniewicz, instalacja do mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych	ul. Wólczyńska 249, 01-934 Warszawa
		0,245	R3	AKPOL Adam Kuś Instalacja do produkcji regranulatu	ul. Młyńska 19, 23-200 Kraśnik
		175,660	R3	CONKRET Z.R. Trejderowscy SP. J. instalacja do przetwarzania odpadów opakowaniowych	Wielkie Rychnowo, 07-410 Kowalewo Pomorskie
		5,372	R3	EnergoRecykling Gospodarka Odpadami Krzysztof Jarzecki Instalacja do przetwarzania odpadów	ul. Fabryczna 1, 97-371 Wola Krzysztoporska
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	49,862	R12	P.U. Hetman Sp. z o.o. Zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	ul. Turystyczna 38, 05-830 Nadarzyn
		1126,420	R12	Novago Sp. z o.o. Instalacja MBP	Uniszki-Cegielnia 32A, 06-513 Wieczfnia Kościelna
		149,080	R12	Novago Sp. z o.o. Instalacja MBP	Kosiny Bartosowe 57, 06-521 Kosiny Bartosowe

		2,124	R12	RIPOK Zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych MZO Pruszków	ul. S.Bryły 6, 05-800 Pruszków
		0,300	R12	RIPOK Moduł produkcji paliwa alternatywnego MZO Pruszków	ul. S.Bryły 6, 05-800 Pruszków
		0,011	R12	BYŚ Wojciech Byśkiniewicz, instalacja do mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych	ul. Wólczyńska 249, 01-934 Warszawa
15 01 07	Opakowania ze szkła	714,050	R5	Krynicki Recykling S.A. Instalacja uzdatniania stłuczki szklanej	ul. Zakolejowa 23, 07-200 Wyszaków
		0,005	R5	BYŚ Wojciech Byśkiniewicz, instalacja do mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych	ul. Wólczyńska 249, 01-934 Warszawa
		0,390	R12	RIPOK Zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych MZO Pruszków, ul. Stefana Bryły 6, 05-800 Pruszków	ul. S.Bryły 6, 05-800 Pruszków
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	2,370	R5	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Żyrardów Sp. z o.o. Składowisko odpadów	Składowisko Słabomierz-Krzyżówka, gm. Radziejowice
		787,260	przekazanie osobom fizycznym		
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów	13,350	R5	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Żyrardów Sp. z o.o. Składowisko	Składowisko Słabomierz-Krzyżówka, gm. Radziejowice

	ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06			odpadów	
		64,160	R5	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne	ul. Przejazdowa, 05-800 Pruszków 1
		73,000		odzysk poza instalacjami lub urządzeniami	
		8,050	R5	P.U. Hetman Sp. z o.o. Zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	ul. Turystyczna 38, 05-830 Nadarzyn
		1,750	R5	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne	Lubochnia-Górki 68/74, 97-217 Lubochnia
		88,000	R5	ZGK w Grodzisku Mazowieckim Sp. z o.o. Składowisko odpadów	Chrzanów Duży 15A, 05-825 Chrzanów Duży
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	4,538	R12	Terra Recykling Sp. z o.o. Zakład przetwarzania	ul. Traugutta 42, 05-825 Grodzisk Mazowiecki
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki5)	5,740	R12	Terra Recykling Sp. z o.o. Zakład przetwarzania	ul. Traugutta 42, 05-825 Grodzisk Mazowiecki
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01	16,500	R12	Terra Recykling Sp. z o.o. Zakład przetwarzania	ul. Traugutta 42, 05-825 Grodzisk Mazowiecki

	23 i 20 01 35				
20 01 40	Metale	0,133	R4	Arcelor Mittal Warszawa Sp. z o.o. Instalacja do wytopu metali w piecu łukowym	ul. Kasprowicza 132, 01-949 Warszawa
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	3201,467	R12	P.U. Hetman Sp. z o.o. Zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	ul. Turystyczna 38, 05-830 Nadarzyn
		356,403	R12	RIPOK Zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych MZO Pruszków	ul. S.Bryły 6, 05-800 Pruszków
		320,252	R12	BYŚ Wojciech Byśkiniewicz, instalacja do mechaniczno biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych	ul. Wólczyńska 249, 01-934 Warszawa
		13504,360	R12	Jarper Sp. z o.o. Sortownia odpadów komunalnych	Kolonia Warszawska Al. Krakowska 108A, 05-552 Wólka Kosowska
20 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów	288,000	D5	Zakład Gospodarki Komunalnej w Grodzisku Mazowieckim Sp. z o.o. Składowisko odpadów	Chrzanów Duży 15A, 05-825 Chrzanów Duży
		6,560	R12	RIPOK Zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych MZO Pruszków, ul. Stefana Bryły 6, 05-800 Pruszków	ul. S.Bryły 6, 05-800 Pruszków
		3,900	R12	BYŚ Wojciech Byśkiniewicz, instalacja do mechaniczno biologicznego	ul. Wólczyńska 249, 01-934 Warszawa

				przetwarzania odpadów komunalnych	
		37,400	R12	ZUOK Spytkowo instalacja regionalna	Spytkowo 69, 11-500 Giżycko
		0,700	R12	P.U. Hetman Sp. z o.o. Zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	ul. Turystyczna 38, 05-830 Nadarzyn
SUMA		21013,262			

Tabela 5. Sposób zagospodarowania ulegających biodegradacji odpadów komunalnych w 2018 r.

Kod odpadów ⁶⁾	Rodzaj odpadów ⁶⁾	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania ⁷⁾ [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych ¹⁰⁾	Nazwa instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Adres instalacji ¹¹⁾
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	11,894	R3	Stora Enso Narew Sp. z o.o. / Stora Enso Poland S.A. Instalacja do produkcji mas włóknistych i papieru	Al. Wojska Polskiego 21, Ostrołęka
		6,166	R12	RIPOK Zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych MZO Pruszków	ul. S.Bryły 6, 05-800 Pruszków
		6,400	R5	BYŚ Wojciech Byśkiniewicz, instalacja do mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych	ul. Wólczyńska 249, 01-934 Warszawa
		476,850	R3	MONDI Świecie S.A. papiernia	ul. Bydgoska 1, 86-100 Świecie
		2,118	R3	EnergoRecykling Gospodarka Odpadami Krzysztof Jarzecki	ul. Fabryczna 1, 97-371 Wola Krzysztoporska
ex 15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	0,506	R12	RIPOK Zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych MZO Pruszków	ul. S.Bryły 6, 05-800 Pruszków
20 01 08	Odpady	10,639	R3	Zebra Recykling Sp. z o.o.	ul. Chemiczna 8,

	kuchenne ulegające biodegradacji			Kompostownia odpadów zielonych	96-500 Sochaczew
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1602,930	R3	PN-WMS Sp. z o.o. Kompostownia odpadów zielonych	Międzyłes 1, 05-326 Poświętne
		98,910	R12	RIPOK Zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych MZO Pruszków	ul. S.Bryły 6, 05-800 Pruszków
		1,640	R3	RIPOK Mobilny komposter do kompostowania odpadów zielonych MZO Pruszków	ul. S.Bryły 6, 05-800 Pruszków
SUMA		2218,053			

Na terenie Grodziska Mazowieckiego w 2018 r. funkcjonował jeden punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzony przez ZGK w Grodzisku Mazowieckim sp. z o.o., 05-825 Chrzanów Duży 15A. Do punktu selektywnego zbierania odpadów mieszkańcy gminy mogą przekazywać nieodpłatnie:

- 1) odpady segregowane (papier, tektura, plastik, szkło, metal, opakowania wielomateriałowe),
- 2) zużyte baterie i akumulatory,
- 3) zużyty sprzęt RTV i AGD,
- 4) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 5) zużyte opony,
- 6) odpady remontowo - budowlane,
- 7) odpady biodegradowalne, w tym zielone,
- 8) chemikalia.

Poniżej zestawiono ilości i rodzaje odpadów przyjęte w punkcie zbierania odpadów.

Tabela 6. Ilości i rodzaje odpadów przyjęte w punkcie zbierania odpadów

Kod odpadów ⁶⁾	Rodzaj odpadów ⁶⁾	Masa zebranych odpadów komunalnych ⁷⁾ [Mg]
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	51,300
15 01 07	Opakowania ze szkła	5,060
16 01 03	Zużyte opony	27,200
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	947,380
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	458,090
20 01 13*	Rozpuszczalniki	0,090
20 01 19*	Środki ochrony roślin	0,056
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	2,950
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	5,340
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki ⁵⁾	2,347
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	5,789
SUMA		1877,522

Zmiana przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zobowiązała również podmioty zbierające odpady do składania do gminy sprawozdań z przyjętych odpadów komunalnych stanowiących źródło surowców. Za rok 2018 złożono 3 sprawozdania. Zestawienie ilości i rodzajów przyjętych odpadów oraz podmioty zbierające określa poniższa tabela.

Tabela 7. Odpady komunalne zbierane na podstawie decyzji na zbieranie odpadów

Adres podmiotu zbierającego odpady komunalne stanowiące frakcje odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	Kod odpadów ⁶⁾	Rodzaj odpadów ⁶⁾	Masa zebranych odpadów komunalnych ⁷⁾ [Mg]
MZO Pruszków, ul. S.Bryły 6, 05-800 Pruszków	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	3,812

	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	2,535
	15 01 07	Opakowania ze szkła	0,390
Collect Points Spółka z o.o. Sp. K., ul. Traugutta 42A, 05-825 Grodzisk Mazowiecki	15 01 04	Opakowania z metali	0,464
Tesla Recykling Spółka z o.o. Sp. K	15 01 04	Opakowania z metali	0,350
SUMA			7,551

6 Poziom redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w roku 2018 r.

Osiągany w roku rozliczeniowym 2018 poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania został obliczony jest na podstawie wzoru z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412). W roku 2018 nie składowano odpadów komunalnych ulegających biodegradacji bez przetworzenia, w tym nie odnotowano składowania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01. Jedynymi odpadami składowanymi były pozostałości po przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12 w ilości 28,323 Mg. Ponadto unieszkodliwiono poprzez składowanie 2188,418 Mg odpadów powstałych po przetworzeniu strumienia odpadów odebranych selektywnie.

Obliczenia wykonano przy użyciu arkuszy kalkulacyjnych przekazanych przez Mazowiecki Urząd Marszałkowski.

Do obliczeń przyjęto następujące dane

Liczba mieszkańców Grodziska Mazowieckiego w 1995 r. wg GUS

Ogółem- 33138

Miasto- 24962

Wieś - 8176

Masa zmieszanych odpadów komunalnych odebranych przez gminę w roku sprawozdawczym [Mg] 13920,540 Mg

Masa zmieszanych odpadów komunalnych odebranych w gminie w roku sprawozdawczym [Mg] 17382,483 Mg

Masa zmieszanych odpadów komunalnych odebranych przez gminę w ostatnim półroczu poprzedzającym rok sprawozdawczy³⁴) [Mg] 7073,960 Mg

Masa zmieszanych odpadów komunalnych odebranych w gminie w ostatnim półroczu poprzedzającym rok sprawozdawczy³⁴) [Mg] 8633,339 Mg

Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzona w 1995 r. - OUB1995 [Mg] 4253,382 Mg

Masa odpadów ulegających biodegradacji zebranych, odebranych i przetworzonych ze strumienia odpadów komunalnych z obszaru gminy/związku międzygminnego, przekazanych do składowania⁷) MOUBR [Mg] 1134,120 Mg

Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania [%] 20,20 %

TR < PR, gdzie PR to poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, wynoszący dla roku 2018: 50%

Jeżeli TR = PR albo TR < PR – poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku rozliczeniowym został osiągnięty.

Dla roku 2018 PR wynosi 50%, co oznacza, że w roku 2018 wymagany poziom redukcji został osiągnięty.

7 Ilość selektywnie zbieranych odpadów komunalnych z terenu gminy oraz osiągnięty poziom recyklingu i ponownego użycia

Zgodnie ze złożoną informacją o masie odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi z odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy w roku 2018, następujące rodzaje odpadów zostały przekazane do recyklingu.

Tabela 8. Odpady komunalne odebrane lub wysegregowane przekazane do recyklingu lub przygotowane do ponownego użycia.

Kod odpadów ⁶⁾	Rodzaj odpadów ⁶⁾	Masa odpadów ⁷⁾ [Mg]	Masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi ⁷⁾ [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	593,974	1134,429
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	256,742	525,807
15 01 04	Opakowania z metali	132,001	190,534
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	1,064	1,064
15 01 07	Opakowania ze szkła	374,223	728,062
19 12 01	Papier i tektura	0,244	14,242
19 12 02	Metale żelazne	0,000	3,186
19 12 03	Metale nieżelazne	0,000	0,042
19 12 04	Tworzywa sztuczne i guma	0,000	11,035
19 12 05	Szkło	0,000	2,094
20 01 40	Metale	0,000	0,133
SUMA		1358,248	2610,628

Ponadto w gminie odebrano i przygotowano do ponownego użycia lub poddano recyklingowi opakowania z drewna.

Tabela 9. Odpady komunalne inne niż papier, tworzywa sztuczne, metale i szkło odebrane lub wysegregowane przekazane do recyklingu lub przygotowane do ponownego użycia.

Kod odpadów ⁶⁾	Rodzaj odpadów ⁶⁾	Masa odpadów ⁷⁾ [Mg]	Masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi ⁷⁾ [Mg]
15 01 03	Opakowania z drewna	1,659	1,659
SUMA		1,659	1,659

Podstawą do wyliczenia poziomu recyklingu oraz przygotowania do ponownego użycia jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2167).

Obliczenia wykonano przy użyciu arkuszy kalkulacyjnych przekazanych przez Mazowiecki Urząd Marszałkowski.

Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca na terenie województwa (MwGUS) 0,331

Łączna masa odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi [Mg] 2610,628

Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości [Mg] 24928,177

Udział morfologiczny papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła i wielomateriałowych w składzie morfologicznym odpadów komunalnych [%] 34,82

Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła [%] 51,76

W 2018 r. uzyskano blisko 52% poziom recyklingu papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła co spełnia minimalny poziom przewidziany na ten rok i wynoszący 20%.

8 Prognoza ilości wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie Grodziska Mazowieckiego.

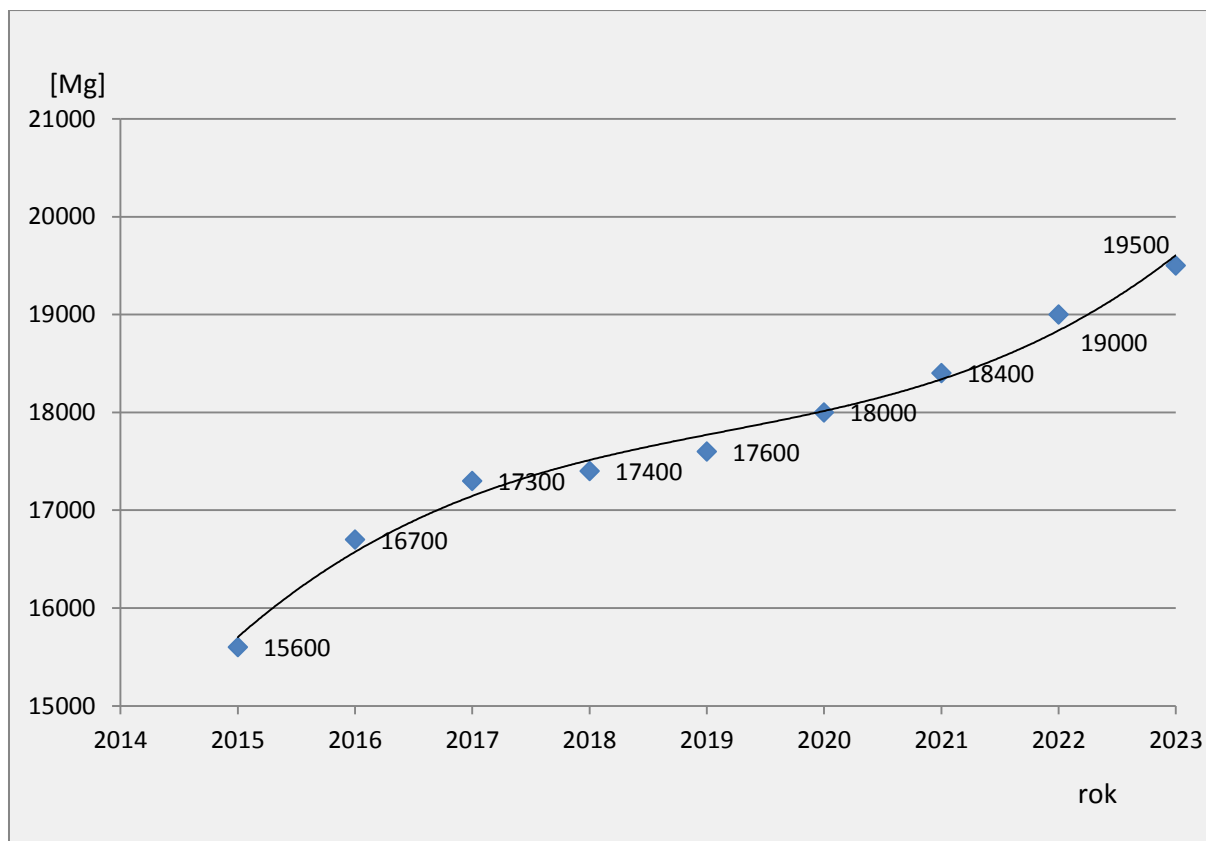
Prognozę ilości wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie Grodziska Mazowieckiego przedstawia tabela Nr 10.

Tabela 10. Prognoza ilości odpadów komunalnych zmieszanych (o kodzie 20 03 01) na lata 2018-2022

Rok	Masa [tys.Mg/rok]
2015	15,6
2016	16,7
2017	17,3
2018	17,4
2019	17,6
2020	18,0
2021	18,4
2022	19,0
2023	19,5

Prognozę ilości wytwarzanych odpadów komunalnych ogółem na podstawie ostatnich czterech lat funkcjonowania systemu gospodarki odpadami na terenie Grodziska Mazowieckiego przedstawiono w formie wykresu.

Wykres 1. Prognozowana ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie Grodziska Mazowieckiego

9 Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Przepis art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stanowi, że podmiot odbierający odpady komunalne do właścicieli nieruchomości obowiązany jest do przekazywania odebranych odpadów komunalnych zmieszanych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania, wyłącznie do regionalnych instalacji do przekształcania odpadów komunalnych (tj. spełniających wymogi art. 35 ust. 6 nowej ustawy o odpadach).

Zgodnie z zasadą bliskości z art. 20 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, nakazuje się również, aby odpady komunalne zmieszane, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, o ile są przeznaczone do składowania, a także odpady zielone, były przetwarzane na terenie regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

Na podstawie art. 9e ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399, z późn. zm.) podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do:

1) przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości selektywnie zebranych odpadów komunalnych do instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, o której mowa w art. 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach oraz

2) przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów powinny być przekazywane trzy rodzaje odpadów: zmieszane odpady komunalne, odpady powstające po sortowaniu zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpady zielone. Pozostałe rodzaje odpadów odbieranych od właścicieli nieruchomości powinny być przekazywane zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami tj. do innych instalacji niekoniecznie regionalnych.

Zgodnie z obowiązującymi regułami prawnymi podmioty odbierające odpady komunalne kierują odpady w ramach regionu gospodarki odpadami w przypadku zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania kierowanych do składowania.

10 Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Obowiązujące przepisy prawne w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, wymagają od gmin utworzenia co najmniej jednego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki działa jeden punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, który jest elementem systemu zbierania odpadów gabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów

budowlanych oraz pozostałych odpadów wymienionych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach a także odpadów niebezpiecznych powstających w gospodarstwach domowych. Gmina nie planuje obecnie wydatków inwestycyjnych w związku z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na terenie gminy.

11 Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Od dnia 1 lipca 2013 r. obowiązuje system opłat wnoszonych przez właścicieli nieruchomości na rachunek gminy skąd środki były przekazywane wyłonionemu w drodze przetargu nieograniczonego podmiotowi zobowiązanemu do odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych. Firma Jarper Sp. z o. o. w 2018 r. była odpowiedzialna za odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gmin Grodzisk Mazowiecki. Zgodnie z Uchwałą Nr 594/2013 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 28 sierpnia 2013 r. została ustalona stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosząca 9,80 zł od osoby miesięcznie za selektywna zbiórkę odpadów oraz 17 zł w przypadku osób niesegregujących. Przewidziano ponadto, dla rodzin wielodzietnych (posiadających kartę Dużej Rodziny 3+ lub 4+) ulgę w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynoszącą:

- 25% zniżki w przypadku rodzin mających na utrzymaniu troje dzieci
- 50% zniżki w przypadku rodzin mających na utrzymaniu czworo i więcej dzieci.

Koszt funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki w roku 2018 wyniósł 5.969.334,10PLN.

Analiza kosztów gospodarowania odpadami w roku 2018 pokazała, że utrzymywanie stawek opłat w kolejnych latach za gospodarowanie odpadami komunalnymi na poziomie określonym Uchwałą Nr 594/2013 nie będzie możliwe. Rada Miejska w Grodzisku Mazowieckim w dniu 17 grudnia 2018 r. podjęła Uchwałą Nr 39/2018 w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty. Zgodnie z Uchwałą dokonano wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, i przyjęto, że opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi będzie stanowić iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki tej opłaty. Od dnia 1 lutego 2019 r. ustanowiono:

- 1) stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 19 zł za miesiąc za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny.

- 2) wyższą stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 29 zł za miesiąc, jeżeli odpady komunalne nie są w sposób selektywny zbierane i odbierane.

Dla rodzin wielodzietnych (posiadających kartę Dużej Rodziny 3+ lub 4+) została przewidziana ulga w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- 1) 25% zniżki w przypadku rodzin mających na utrzymaniu troje dzieci
- 2) 50% zniżki w przypadku rodzin mających na utrzymaniu czworo i więcej dzieci.

12 Liczba mieszkańców oraz liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych, w imieniu których gmina powinna podjąć działania na rzecz zorganizowania takiego odbioru.

W roku 2018 odbierano odpady od: w I półroczu 9847 właścicieli nieruchomości, natomiast w II półroczu od 10036 właścicieli nieruchomości objętych obowiązkiem wynikającym z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Nie stwierdzono przypadków braku zawarcia umów na odbieranie odpadów komunalnych, w przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie byli obowiązani do ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wobec których gmina musiałaby podjąć działania na rzecz zorganizowania takiego odbioru. Nie stwierdzono także przypadków zbierania odpadów w sposób niezgodny z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

13 Planowane zmiany w gospodarce odpadami na terenie Gminy Grodzisk Mazowiecki w 2019 r.

Od 1 stycznia 2019 r. obowiązują nowe zasady selektywnej zbiórki odpadów na terenie Gminy Grodzisk Mazowiecki. Wynika to z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów, którym wprowadzone zostały jednakowe zasady segregacji w całym kraju. W celu dostosowania się do nowych przepisów Radni Gminy Grodzisk Mazowiecki w dniu 31 stycznia 2018 r. podjęli uchwałę w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki, której zapisy dotyczące nowych zasad segregacji weszły w życie od 1 stycznia 2019 r.

Odpady segregowane należy gromadzić w workach LDPE o odpowiednich kolorach i oznakowanych zgodnie z wzorem:

- 1) SZKŁO - worek ZIELONY,
- 2) PAPIER - worek NIEBIESKI,
- 3) TWORZYWA SZTUCZNE I METALE - worek ŻÓŁTY,
- 4) ODPADY BIODEGRADOWALNE - worek BRĄZOWY,
- 5) ZMIESZANE (niesegregowane) ODPADY KOMUNALNE - należy gromadzić w pojemniku.

Częstotliwość odbioru odpadów dla zabudowy jednorodzinnej zgodnie z harmonogramem:

- 1) odpady segregowane i zmieszane - raz na 2 tygodnie,
- 2) odpady wielkogabarytowe - dwa razy w roku (na dwa dni wcześniej należy zgłosić firmie odbierającej odpady),
- 3) zużyty sprzęt AGD i RTV - raz na kwartał (na dwa dni wcześniej należy zgłosić firmie odbierającej odpady).